

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 22.

Emlékezzünk!

Ugy, diák sorba cseperedett már az a gyermek, aki az egyházpolitikai harcok zajában született. Akkor az egész ország békéje fel volt dülva, zsidó utca gyerekek megköpdösték Magyarország primásának ruháját gyűlölködve fenyegették az egész főrendi házat, mert joguk szerint szavaztak csupán bizonyos elemek előtt kedves törvény javaslat ellen.

Később keresztül ment ez a javaslat a maga egész ridegségében, vizályt bajt hozva az országba, mely teljes felekezeti békében élt addig. Csak egy kis formai engedmény kellett volna akkor, annyi, hogy szabadon esküdhessék, ha tetszik a polgári házasság előtt is a hívő, ha nem is lesz az egyházi esküvőnek államjogi érvénye, vagy, hogy legyen jelen egy megbízott az egyházi esketésnél s ő könyvelje el az esküvő megtörténtét, de ennyit sem engedtek. Ordítva magyarázták, hogy törvénytél forma és lényeg egy. Aztán elkezdődött a féktelen gyűlölködés az egyház ellen, mely nem tudott olyan gyáva lenni, hogy ezer éves, minden faktor által elismert és soha meg nem szakítva gyakorolt jogától midőn megfosztják szót se emeljen érte. Hirdették, hogy a haza törvénye szentebb még a vallásnál is és haza áruló az, ki akár a jó Isten törvényét is előbbre teszi a szentesített törvénytél. Hát ugyan ez a liberális párt,

nagyobb részt ugyan azzal a négy gazdát kiszolgált inventarius mameluk táborral most azt mondja, hogy szükség törvényt ront s egyszerűen a bécsi parancs és annak szolgálai végrehajtója a kormány elnök szabja meg, hogy mikor van olyan szükség, mely előtt mulik a törvény.

Aki ezen beszéd ellen mer szólni, most az a haza áruló, az a kiirtani való gonosz.

Bizony ilyen logikával kimondhatná a párt, hogy mivel ő a többség s a többség dönt, a többség pedig mindig úgy dönt, amint a miniszterelnök akarja, hál egyszerűen felhatalmazza, hogy csináljon amit akar s küldje tova az egész képviselőházat üdülni. A törpe minoritást azért, mert szavazásnál úgy is kisebbségben maradnak, őket azért mert ugyis mindent megszavaznak s ebből a haza küldésből fűtés világítás czimén szép pénzt megspórol az ország.

Épp ugy helyes ez az okoskodás mint az, hogy a kormány elnök hazafiasan tesz, ha neki nem tetsző törvényt egyszerűen félre rug az utjából.

Emlékezzünk miért nem rendezték a vasutasok és birák fizetését úgy amint kellett volna?

Mert nincs pénz.

És miért rendezték a megye és községi adminisztráció fizetését, mikor nem is kérték? Honnan lett erre pénz?

Kijelentették, hogy minden téren takarékoskodni kell, mert nincs pénz.

Mert megakarja törni Tisza az ellenzéket, hogy 450 milliós több kiadást keresztül hajtson, hát erre honnan lesz pénz.

Falk ur és sok kormánypárti kijelentették a kvóta tárgyalásnál, hogy egy krajczárral se fizethetünk többet, mert tönkre megyünk, csakis önálló vám, vagy vám kedvezmények esetén.

Ma a parlament kijátszásával ránk nézve végtelen káros szerződést kötött az Olaszszal Tisza, és köt most a Némettel szintén a mi bőrünkre s 450 milliós több kiadást se sokal hozzá flas-trom gyanánt. Nos! Le kell törni az ellenzéket, mert abba csak kormánypárti gyomor nem émededik bele.

És bizalmat szavaznak Tiszának, hogy erős kezű, mert ki is meri venni zsebünköl a pénzt, a szánkat is betudja fogni, hogy ne is kiabálhassunk.

Törökké lettünk, basák kellene nekünk.

P-y.

A politikai válság.

Tisza nem akar békét. A szabadelvű klubban tegnap este kijelentette:

— Csak a laikusok beszélhetnek itt kompromisszumokról. Nem béke kell nekem, hanem győzelem, nem paktum, hanem házsszabály-revizió. A disszidensek disszertálhatnak, a hogy nekik tetszik, cselekedni azonban én fogok!

Aztán fordult egyet a sarkán és fogadta sorban:

Hajdu és Fejér vármegyék,
 Vác, Győr,

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Felnőtt emberek.

Irta: Henri Lavedan.

Jeanette: 9 éves.

Susanne: 10 éves.

Lili: 8 éves.

A miss: 30 éves.

A gouvornante: 35 éves.

(Történik egy kastély parkjában szeptemberben. A miss és a gouvornante kézimunkán dolgoznak, néhány lépésnyire tőlük ül a három kis lány.)

Susanne: Hát jó; nem bánom, játszunk párisosdit. Igen?

Jeanette: Jó. Akkor vendégeskedés is lesz?

Susanne: Hogyne. De kinek a jourja lesz?

Lili: Az enyéem. Nálam lesz jour.

Jeanette: Oh! Mi jut eszedbe? Hogyisne, majd! Nálam lesz jour.

Susanne: Na, ne veszekedjetez mindjárt. Mindenkire rákerül a sor ugyanis. Kezdeni pe-

dig én fogom. Na, ki jön hozzám látogatóba először.

Lili: Én.

Jeanette: És én? Hát velem mi 'esz?

Susanne: Te? Hát mondjuk, hogy te már előbb jöttél. Érted? Nézd: ül ide velem szemben. Legyen úgy, hogy te már egy órája jöttél és nálam ragadtál, mint valami kullancs. Te pedig, Lili, várj addig, amig mi jól bent leszünk a beszélgetésben és aztán vonulj be.

Lili: Hát akkor nekem most megint ki kell mennem az előszobába?

Susanne: Persze. Na menj! (Jeanettehez): És mi? Miről beszélünk, mikor ő jön?

Jeanette: Hát miről? . . .

Susanne: Talán a tésztákról.

Jeanette: Nem bánom. Jó, beszéljünk a tésztákról.

Susanne (pózolva): És milyen tésztákat szeret ön különösen asszonyom?

Jeanette: A tejszínes indiánert, asszonyom.

Lili: Jöhetnek már?

Susanne: Mindjárt, mindjárt! Várj még egy keveset.

Jeanette: Hiszen még nem is beszélünk! (Susannehoz) És szeretem még a punchetorát. Tudja a csuzom miatt. Az az ostoba csuz . . .

Lili: Lehet már?

Susanne: Igen. Most jöhetsz. De mi akarsz lenni, öreg hölgy vagy fiatal?

Lili: Öreg. Természetesen, egy öreg hölgy.

Susanne: Hát légy akkor Hippolite asszony. Jó?

Lili (hangosan nevetve): Jó! Hát jó napot, hölgyeim!

Jeanette: Ne neved! Ha csacsi vagy, akkor nem lehet semmi okosat se játszani.

Susanne: Hát nevetnek akkor, ha egy látogató jön? Mondd!

Lili (még mindig nevetve): Jó napot hölgyeim!

Susanne: Menj! Veled nem lehet játszani. Igazán olyan gyerekes vagy.

Lili: Hát tudjátok, én inkább szeretnék az a hölgy lenni, aki már itt van, az a másik,

Csak uj évig!

1 pár	női	finom	lissé	vagy	boxbőr	czugos	czipő	frt.	3.50
1	"	"	"	"	"	fűzős	"	"	3.80
1	"	férfi	"	"	"	czugos	"	"	3.75
1	"	"	"	"	"	bergsteiger	"	"	4.—

Szenzáció!

ezenkívül mindentéle b ő r és p o s z t ó - c z i p ő k, nők, férfiak és gyermekek részére, valamint c s i s m á k hasonló olcsó árban

Tartós! csakis **Leitner Lázár** üzletében kaphatók. **Olcsó!**

Csongrád,
Bács,
Zala,
Moson,
Árva,

Temes,
Liptó,
Zólyom,
Ung,
Bereg,
Zemplén

főispánjait. Szóval: cselekedett. A referádák pedig szóltak arról, hogy az ellenzék nöttön-nő erőben, a bizalmi szavazatok áthajszolásához már emberfeletti erő kellett, ott ahol meg lehetett csinálni, a párt jelöltjei közül alig a felének van még csak kilátása is arra, hogy sikeresen végződjen a kampány, a kereskedők közt nagy az elkeseredés a gazdasági kérdések elhanyagolása miatt az iparosoknak az a baja — ha ugyan lehet — nagyobb még mint eddig és a gazdaközönség jóformán az egyik lábával ott van, már a tengertjáró hajókon. Tisza végighallgatta valamennyit — volt köztük bizonyára olyan is, aki csupa jót beszélt, hogy ne vesszen kedve — aztán újból elharsogtatta a hiveivel:

— A tiszta és nemes küzdelemben csak győznünk lehet! Nem alkuszom, hanem verkszem!

És ezek után is van még valaki, aki ne lássa a haditervei mögött rejtett czélokat, sőtét czélokat?

Az a legkómikusabb, hogy valaki föltételezi azt, hogy a disszidensek, a magyar politikának kétségen kívül kiválóbb alakjai, összeülnek és a levegőbe rajzolnak háromszögeket. Hogy olyan komoly és magasstíli politikus például, mint *Andrássy* Gyula, nagyképűen kompromisszum-terveket farag, amelyekről nincs alapos remény, hogy meg is valósulnak. Persze a kormány sajtója hahotázik, de hiszen Bánffy bukása előtt való napon, mikor még a verebek is csipelték, hogy másnap vége, valamennyi újságja egyértelműen kijelentette, miképp a szituáció soha nem volt annyira bonyodalom nélkül való, mint akkor és hogy a korona bizodalma megrendíthetetlen. Ez már hozzá tartozik a mesterséghez. Tisza tudni sem akar kompromisszumról, de hiszen neki köze sincs hozzá. Vele senki sem akar egyezséget, de nem is köt. Amikor a disszidensek megcsinálták a taktikájukat, nem feledtek ki abból olyan körülményeket, amelyek annak megadják a reális alapot. A helyzet most úgy áll, hogy sokkal nagyobb a békés kibontakozás reménye, mint az a valószínűség, hogy meg lesz kortések ordítózása, zászlók lobogtatása és fuvarpénz-özön mellett (ez alá a gyűjtőfogalom alá be sok minden esik még!) az ország teljes felforgatása — semmiért. De a békét Tisza már csak

Gesztről nézegeti, a földszintes kuria poros ablakából. És a disszidensek jelöltje, Darányi Ignác gombolyítja ki az összekuszált fonalakat . . .

A jelöltek azért vígan eveznek ki a vizekre. A kormány slágerekkel próbálkozik, Nyiri Sándor például Hock János ellen: nem gyönyörű attrakció? Azonban mégis nehezebben lesz kőbányai képviselő, mint a parlament legényei a becületrend lovagjai. A főváros népe cinikus is, könnyelmű is, de megvenni csak azokat a kerületeket lehet, amelyek maguk kínálják magukat. Ott a szolgáltatásért meg is honorálhatják. De ahol egyszer már ittak a polgári függetlenség tiszta borából, ott akár az új ágyuit is felosztathatja a honvédmíniszter, csak bakot lőhet velük.

Ezen rémes próbálkozások híre hallik. *Serényi* Béla gróf Miskolczra megy — *Bizony* Akos ellen. Kaas Ivor báróval gróf *Apponyi* Gyula akar bajokat okozni, amire annál inkább hajlandó, mert a bazini kerületben éppen csak-hogy átsiklott a multkori választásokon. És Tisza István, a nagy államférfiu a legnagyobb izgalomban van: melyik a legfontosabb kerület ahol az ő személye menthet. Valószínű, hogy megmarad a dolgok helyes átgondolása után — Ugrán.

A keletázsiai háború.

A Kikvansan-erőd elfoglalásával úgy látszik meg van pecsételve Port-Arthur sorsa. Az összes világlapok úgy írnak az esetről, mintha ez lenne a végső fázisa a port-arthuri ostromnak. Ez az erőd oly magasan áll, hogy innen tönkre lehetnek a japánok az egész ó-várost, összes hadi szerraktáiraival együtt. A nehéz ostromágyuk felvontatását a tetőre máris megkezdették. Amint azok megszólalnak, az ostrom eddig nem látott gyorsasággal halad előre.

E magaslatról meglehetősen terjedelmes kört dominálhatnak a japán ágyuk, amelybe beleesik az óváros és a szomszédos összes kisebb erődítések is, melyek mindmégannyi láncszemei port-arthuri erődítéseknek. Az első ágyulövés után ezek nem tarthatják többé magu-

kat s biztos, hogy japán kezekbe kerülnek. A Draknrij hegyhát nyolcz erődje, mely szintén közbeesik, legfeljebb órákig tarthatja magát. Ezek elfoglalása pedig az ostrom bevégezésének kilencz-tized részét jelenti. Távirataink a következők:

Togo hajórajja.

London decz. 22. Togo flottája nem ment a Szunda-szigetek felé, mint híresztelték, hanem még mindig Port-Artur előtt áll. Csak a megsérült hajókat vitték javítás végett Saseóba.

Hat orosz lovasezred elveszett.

London, decz. 22. Kong herceg hat orosz lovasezredet elvágott a főseregtől, Ezek vagy a halál, vagy a megadás közt választhatnak csak.

Dalnit megerősítik.

London, december 22. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból, hogy a japánok megerősítik Dalnit a tenger felől jövő támadások ellen.

Japán és Kina barátsága.

London, december 22. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból tegnaptól: A pekingi japán követnek Tokióba való utazását annak jeléül tekintik, hogy újabb egyezség történt az iránt, hogy Japán és Kina érdekeit szorosabbra fűzzék egymáshoz.

A Kikvansan erősség elfoglalása.

London, december 22. A Reuter-ügynökség jelenti a Port Artur előtt levő ostromló seregből: A Kikvansan erősség elfoglalása nagy jelentőségű a japánokra nézve, mert ezzel utjuk nyílnék az erősségen túl lévő magas dombokra és helyük lenne a keleti erősségvonal egy része ellen való általános támadásra. A japánok a hét védőerősség közül ötöt elfoglaltak.

A japán csapatok megerősítése.

London, december 22. A Daily Telegraphnak táviratozzák Csifuból 25-éről, hogy a Lady Mitchell nevű gőzös angol lobogóval, de norvég legénységgel lövészer és dinamitrakományyal heves viharban elérte Port-Artur. Azt jelenti, hogy a japánok kénytelenek voltak az Icesan-erősséget feladni, mert más erősségek oldaltüze és orosz aknák felrobbanása nagy kárt tett bennük. Hir szerint Nogi tábornok 60.000 főnyi megerősítést kért. Északról csapatok érkeztek, valamint néhány ezer koreai is bevonult az ostromló sereghez.

aki jön, nagyon nehéz nekem. Én még kicsi vagyok.

Jeanette: Hát jó. Leszek én az, aki jön.

Susanne: Na az szép lesz. Különbén bánom is én! (Jeanettehez): Oh be kedves öntől, asszonyom, hogy ebben a csuf időben eljött hozzám.

Lili: Hiszen nincs is csuf idő! Süt a nap . . .

Susanne: Azt nélkülöd is tudjuk! Butácska. Csak úgy vesszük, hogy rossz idő van: az hozzátartozik a látogatásdihoz. Hát nem érted? Szép időben az ember a Boisba megy, nem pedig látogatóba.

Jeanette: Ez a Lili igazán nagyon korlátolt! Nem ért meg semmit magától. Borzasztó!

Susanne: Mit csinál az ön kedves férje, asszonyom?

Jeanette: Az aktuális politika mostanában nagyon kimerítette szegényt. És hogy van ön, kedvesem?

Susanne: Na ugy! . . . Valahogy . . .

Jeanette: És a kicsinyek?

Susanne: Ah, ugyan kérem, ne is beszéljen róluk! A vidéki levegő egészen enerválja őket. Nem bírok velük.

Jeanette: Éppen így vagyok én is az enyéimkel, édesem. Valóságos kis ördögök.

Lili: Oh, az én kis Lilim egészen más. Már az összes szünidei feladványaival elkészült. Olyan édes kis jószág! . . .

Susanne: No ugyan hallgas, te kis bolond! Hát miért beszélsz magadról?

Jeanette: Társaságban soha nem beszél az ember magáról. Hiszen te magadnak udvarolsz!

Lili: Hátha én látogatóba jövök és nekem nem szabad semmit beszélni, akkor inkább megyek a bábumhoz magamban játszani. Legalább annyit beszélhetek, amennyit akarok. Tudjátok?!

Susanne: Nem, nem! Csak maradj itt, de légy finom és illedelmes. Hallgass!

Lili: De az nem lenne udvarias.

Jeanette: Sőt! Éppen hogy nagyon udvarias. Aki mindig hallgat, azt nagyon szeretik a

társaságban, mert azt hiszik, hogy roppant okos, csak nem akar szólni.

Lili: Hát jó. Hallgatok.

Jeanette: Vannak már tervei, asszonyom, a hazatérés utánra?

Susanne: Hogyne asszonyom!

Jeanette: Szabad tudnom, mik a tervei?

Susanne: Ah! Végérvényesen még nem döntöttünk.

Jeanette: Egészen úgy, mint nálunk! Még mi sem határoztunk, de más terveink vannak.

Lili: Én az én édes, kedves kis Lilimet egész biztosan megint beadom az intézetbe.

Susanne: Már megint magadról beszélsz?

Lili: Igen, de . . .

Jeanette: Hát végy legalább egy más nevet, ne a magadét!

Lili: Hát jó. Ezután Bousettet mondok. A bábumat . . .

Susanne: Jó, jól . . .

Lili: Egy lába van . . .

Jeanette: Szereti még olyan nagyon a színházat, asszonyom?

Meglepő olcsó árak Hegedüs Armin Magyar Divatcsarnokában. Közmondássá vált már ma a Magyar Divatcsarnok olcsósága!
 Hol egy mrr. tenis flanel — — — — — 99 kr. Egy teljes blousra szép plüsch flanel — — — — — 45 kr. Kész blousok, aljak, alszoknyák.
 Egy ruhára loden posztó — — — — — 1 frt. 08 kr. Egy jó pliké barchet — — — — — 75 kr. (zsipónok) kötények.
 Egy mtr. angol ruha kelme — — — — — 53 kr. Egy zepfér excentrikus minta — — — — — 49 kr. Hasonló olcsó árban.
 Tisztelettel: **Hegedüs Armin MAGYAR DIVATCSARNOKA** 898. Szent László-tér.
 (Sas-szálloda kapuja mellett.)

Az »Orsolya«-intézet ünnepe.

Nagy sikerű karácsonyi ünnepeket rendezett tegnap 5 órakor a szent Orsolyáról nevezett nevelő-intézet előjárósága növendékeinek közreműködésével.

Előadták a »Béke« című alkalmi színjátékot 3 felvonásban egy gyönyörű előképpel. A megnyitó zenét a tanítónőképző intézet énekkara szolgáltatta az intézet buzgó énektanának Neworáll Istvánnak vezetésével. Ugyanez a kar énekelt a felvonások között is szebbnél-szebb karácsonyi énekeket, melyeket szintén Neworáll zenésített és összhangosított. Egy solo ének is volt az első felvonásban, a kicsi Bán Viola énekelte »Oh mily rideg éjszaka« című karácsonyi éneket harmónium kísérete mellett, egy ilyen kicsi leánynál szokatlan érczes hangon és jó betanulással. Meg is tapsolták érte.

Maga a darab nem valami importált külföldi készítmény volt, hanem egy kitűnő magyarsággal megírt, fordulatokban jelképekben, eszmékben gazdag, eredeti alkalmi színjáték, melynek tárgya a mai modern — hogy ne mondjam — váradi társadalmi életből van merítve.

Igazán szerencsés ez az Orsolya intézet: növendékei közül kikerülnek olyan ügyes, buzgó kis és nagy leányok, kik a különböző szerepekben ugyancsak emberül megállják helyüket; tanárnői közt van olyan kiváló izlésű rendező (mater Stephana) aki találozva meg tudja választani a szereplők egyéniségét és lelket önt mindenik szereplőbe; de még költői lelkű író is kikerül az Orsolya intézet előjárósága köréből. (Makucz Ernő zárdalelkész) aki inspirálva a vallásos szellemű nőnevelés eszméjéről olyan új, változatos, érdekes színjátékot alkot, melyből az ifjú lányok nagyon sok szépet, jót nemeset tanulhatnak s mely igazán lekötötte a nagy díszteremben szorongó előkelő közönség figyelmét és tetszését.

A színjáték eszméje az, hogy a modern társadalmi örömök, a pénz, hatalom, tudomány hidegen, üresen hagyja az emberszívet; hiúság minden, csak a kis Jézus alakjában földre szállott szeretet töltheti be melegséggel, boldogsággal az ember lelkét.

Az első felvonás színhelye egy gazdag be rendezésű grófi kastély terme, hol egy grófné s a később érkező vendégek arról igyekeznek meggyőzni a szíve fölött töprengő gróf kisasszonyt, hogy nem a csöndes élet, titkos jótékonyosság, az embertársak szeretete, házas érények, Isten és haza eszméje, hanem zsuzozás,

Susanne: Hogyne. Különösen az operettet, a kedves férjem pedig szenvedélyesen szereti a balettet. Tudja asszonyom, hogy mi költözökni fogunk?

Jeanette: Igazán? És miért?

Susanne: A gyerekek miatt, hogy a hivatalokhoz közelebb legyünk.

Jeanette: Ugy? Mi a Rivoli-utcában lakunk, hozzánk igen közel van a Paprika Jancsi-színház.

Susanne: Ah! Az nagyon kényelmes.

Jeanette: Hiába! Páris csak egy van a világon.

Susanne: És a cselédjeivel meg van elégedve, asszonyom?

Jeanette: No ugy! . . . Meglopnak, rosszul szolgálnak ki, hanem . . .

Lili: Szabad valamit mondani? Csak egy szót. Szabad?

Susanne: Nos? Hát mond gyorsan.

Jeanette: De csak egy szót.

Lili: Csak egyet. Unatkozom . . .

Susanne (egyszerre): Jaj de ostoba vagy!

Jeanette (egyszerre): Jaj de ostoba vagy!

Lili: De bizony Isten unatkozom!

A miss: Susanne zongorázn!

Susanne: Már?!

A gourvenante: Jane! Menjük tanulni.

Jeanette: Istenem, mindig az az unalmas tanulás!

Lili: Ujl! Hála Istennek. Nem lennék hölgy egy világról sem.

műkedvelői előadás, az élet zajos szórakozásai tölthetik el boldogsággal a fiatal leány szívét. De Aurelia grófnő (Pittner Mariska) szívét, mindezek üresen, hidegen hagyják; elhatározza, hogy megy és fölkeresi az igazságot és boldogságot.

Elmegy a szegények kunyhójába. Az öreg parasztnő (Budaházi Olga) és leányai Kata (Gólya Ilona), Teréz (Racsek Fáni) élénk derűtséget keltenek az ő jóízű falusias előadásukkal és csinosmagyar viseletükkel, Aurelia itt sem találja a meglepetést s tovább megy keresni. Következő jelenetben a Nemptővel (Szimon Mariska) találkozik s tanácsot kér tőle. III. felvonásban a tudomány csarnokába ér, hol érdekes jelmezekben tudományos műszerek, könyvek között találja »Philosophiát (Instituto-risz M.), a jogot (Rosmayer Irén), a történetet (Urbán Boriska) és a természettudományt (Országh Erzsike).

Ez a jelenet igazán eszmékben gazdag gyönyörű nyelvezettel és éles szatírával van megírva. A kozmopolita, evolutiós philosophia jog- és természettudomány van benne aposztrofálva. Ezek tagadják az Istent, a lelket, a halhatatlanságot és a hagyomány szentségét. Aurelia tehát nem találja az igazságot, fájdalommal, elgyötörtén megy tovább, míg végre a 2. ik jelenetben megpillantja a kis Jézust és szíve megtelik az örök szeretettel, igazsággal. Aurelia nehéz szerepében Pittner Mariska mindvégig dicséretre méltó buzgósággal remekelt.

A befejező előkép általános tetszést aratott. Szereplői Szűz Mária Jakaksa Ilona Sz József Kőszeghy Irén, Pásztorok: Nagy Stefi, Anger Erzsébet. Angyalok: Bencsik Ilonka, Zoltán Karola, Pataki Erzsike, Bika Jolán, Reményfi Gizella, Popovics Kornél, Sipos Ilona, Popeszkó Szilvia és Gizella, Pap Etelka, Pataki Margit, Zoltán Katicza, Bölönyi Éva, Pártos Gizella, Meggyesi Ilona, Veszlay Bella, Molnár Piroska és Muhy Jolán.

Ezzel a lélekemelő ünneppel az Orsolya intézet ismét egy babérlevéllel gazdagította érdemeinek koszoruját. A jelen volt nagy közönség igazán hálás a zárda előjáróságának a bőkezűségért és temérdek fáradságért, melylyel neki ezt az élvezetet megszerezte.

H. Gy. I.

A terem erre az alkalomra valósággal zsufolásig megtelt előkelő közönséggel; a jelen voltak sokaságából sikertült a következőket összejegyeznünk:

Notabilitások: Dr Radu Demeter, Laurán Agoston, P. Lotay László, Bundala Mihály, dr Molnár Imre, Eröss Rezső, dr Mayer Antal, Kappel György, Asbóth Andor stb.

Hölgyek: Buzássy Józsefné, Kappel Györgyné, Személyi Kálmánné, Farkas Etelka, Tóth Jenőné, Markovits Antalné, dr Molnár Imréné, Molnár Ilonka és Jolánka, özv. Brányi Gézánné, Réz Mihályné, Pataky Károlyné, Ficzek Lajosné, Boieznay Antalné, Sztarill Ferenczné, Stark Róza, Geleta Gézánné, Vörös Lászlóné, Sebestyén Ilona, Sebestyén Ed t., Lachte ni Irén, Justh Károlyné, Jerzsák Istvánné, Baróthy Sándorné, Székács Mariska, Cseresznyés Albertné, Kazinczy Mariska Böhm Györgyné, Ambrózy Mártonné és leányai, Ardeleán Justinné, Zilahy Piroska, Varró Domokosné, Szőke Gyuláné, Schöpflin Agostonné, Deryei Ferenczné, Eröss Rezsőné, Fony Lászlóné, Hoffmann Henrikné, Janosó Dezsőné, Singer Bertalanné, Vargha Dezsőné, Kiss Elekne, Fassie Sándorné, Fassie Pálné, Csordasies Ferenczné, Lausch Adél, Sándor Albertné, Hlatky Endréné, Tóth Imréné, Germán Károlyné, Pál Gáborné és leányai, Kepes Miklósné, Tátray Sándorné, Komlóssy Józsefné és leánya, Mezey Vilma, Pekánovits Imréné és leánya Margit, özv. Grunwald Henrikné, Rozslav nővérek, Kovács Dénesné, Ótömös Sándorné, Steltner Istvánné, Kiss József é, Sebesty Bélané, Beczkay Arturné, Putnik Radóné, Hraniczky Károlyné, Németh Sándorné, Hollóssy Jenőné, Asbóth Andorné, Popeszkó Lászlóné.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési felhívás.

Uj évfolyamát kezdi lapunk az ujesztendőben s ezzel életének második évtizedébe lép.

Tizenegyedik évét kezdi lapunk küzdelmes pályafutásának.

Küzdelmes volt a pálya, mert nehéz ma a tisztességnek a sorsa. Nekünk pedig feladatunk volt s feladatunk ma is, hogy a tisztességes hírlapirodalmat képviseljük s olyan lapot adjunk a keresztény magyar közönség kezébe, mely nem új gunyt az erkölcsből, a hazafiaságból, a vallásból. Sőt ellenkezőleg, mi ezekben látjuk a magyarság boldogulásának zálogát; ezeket ápoljuk gyöngéd gondossággal s kérlelhetlenül támadjuk mindazt, a mi velük ellenkezik. Az igazságért küzdünk!

A mellett igyekszünk minden tekintetben jól szerkesztett, pontosan értesült, eleven lapot adni közönségünknek. Az ősi erényekhez való ragaszkodás megfér a modern haladással.

Törekvéseink nemes pártfogásra találtak a közönségnél; nemcsak lapunk virágozik egy évtized óta, hanem ezalatt lapunk munkatársai köréből nyerte kezdeményezőit s lelkes erősségeit a kath. akció, mely egyre terjed. A keresztény magyar öntudat már nem szorul ébresztésre; felébredt és cselekszik.

Lapunk pártolása: ennek az öntudatnak fejlesztése.

Bizalommal fordulunk ezért a keresztény közönséghez, kivált a lelkeskedő papsághoz, tanárokhöz, tanítókhöz, tisztviselőkhöz, polgárokhöz, kérve őket, terjeszszék lapunkat még nagyobb körben. Eddigi előfizetőink támogatását jövőre is kérve, biztos reménnyel lépjük át az új évtized küszöbét.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZÁNTÚL«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁJÉKOZTATÓ.

Febr. 12. Kath. Szabad Liceum matinéja.

Febr. 25. Kath. Szabad Liceum estélye: dr Károly Irén Előadása.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estélye.)

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjukat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **A polgármester itthon.** Rimler Károly polgármester a fővárosból hazaérkezett.

* **Szeretet ünnepe előtt.** Három nap választ el bennünket a keresztény világ nagy ünnepétől a világ Megváltója születésének emléknapjától. Poétikus jelleget ad az ünnepnek annak előestéje. Az előest a gyermekek ünnepe. A mit a szülő gondosan rejteget egész héten át gyermekei elől, a sok szép minden jóval dusan megrakott karácsonyfa teljes fényben pompázik a gyermekszobában, örvendező szívvel állják körül a gyermekek s ártatlan szívvel imádják az isteni kisdedet. Palotában kunyhóban egyaránt vallásos áhitattal, örömteljes szívvel ünneplik a szent estét. Gazdag, szegény megszerzi azt az örömet gyermekeinek, hogy karácsonyfát állít. A nemes szívek nem felejtkeznek meg a szegényekről, árvákról, kórházi betegekről sem a szeretet ünnepe alkalmából. Már erősen készülődnek az ember-szeretet hajlékaiban a karácsonyfa-ünnepélyekre, Karácsonyfa-ünnepélyek lesznek az összes katolikus nevelő-intézetekben, iskolákban, az árvaházakban, a b. harmegyei köz- és elmekórházban. A városi árvaházban szombaton délután 3 órakor lesz az ünnepély. Adományokat a karácsonyfára nagy hálával fogad az árvaház elnöksége, s hírlapilag nyugtázza. Az Erzsébet-árvaházban fél három órakor lesz a karácsonyfa-ünnepély. A kórház beteget s a szerencsétlen elmebetegek részére is kéri a kórház igazgatósága s lelkesze a jó szívek adományát. — Az iskolákban ma adják ki a karácsonyi vakácziót s elszélednek egy kis pihenőre.

* **Tanu'mányút a villamosmű ügyében.** Ragány János Nagyvárad város főszámvévője és Küzdi Kálmán a városi villamosmű könyvvezetője közelebb tanulmányutra mennek Temesvárra, hogy az ottani villamosmű pénzügyi igazgatását tanulmányozzák. A temesvári villamosmű ugyanis már évek óta működik s kezelését minden tekintetben kitűnőnek tartják.

* **A Fő-utcza rendezése.** Nagyvárad város Fő-utczája a jövő év folyamán teljesen rendezve lesz. A végleges csatornázás már készen van. Tavasszal pedig úgy a járdákat, mint a kocsiutat aszfalttal és keramittal burkolják. Fő-utcánk — görbeségétől eltekintve — versenyez a főváros bármely utcájával. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a Fő-utcza rendezésére 600.000 korona folyó számla kölcsönt szavazott meg. A miniszter a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyta.

* **Biharvármegye folytatólagos közgyűlése:** Tegnap csütörtökön délelőtt folytatta Biharvármegye törvényhatósági bizottsága a szerdán megkezdett közgyűlést. A tisztviselőknél kívül alig egy pár bizottsági tag volt jelen. A miniszteri leiratokat tudomásul vették. Ezek között van a belügyminiszter leirata, a mely szerint a vármegyénél rendszeresített irodaigazgatói állást jóváhagyja. — A honvédelmi miniszter tudatja, hogy a hadapród iskolai alapítványi helyekre a vármegye által első helyen ajánlott ifjakat felvette. Tudomásul vették. — Pártolják Szabolcsvármegye átíratát — a katonai legénységnek a tűzoltói gyakorlatokban leendő kiképzését tárgyában. — Napirendre tértek Kecskemét város azon átíratára felett, hogy a képviselőház november 18-iki ülésén történt felett bizalmatlanságát fejezi ki a kormány iránt. Elfogadták a jegyzői fizetési alap létesítése tárgyában keletkezett küldöttségi jelentést. Ezután a községi képviselőtestületi határozatok, szá-

badsgálások és a községi számadások felett határoztak.

* **A panonhalmi apát v. b. t. t. lett.** Ő Felső dr Fehér Ipolyt, a szent Benedek-rend főapátját érdemei elismerésül valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. Fehér Ipoly tudása és ereje az egyszerű szerzetesből a püspöki karba emelte, most pedig a legéke-sebb kitüntetés érte. 14 éve vezeti egyházmegyéjét, melyet mintaszerűvé szervezett. Fehér Ipoly most 62 éves.

* **A város nyert pere.** Még abba az időbe nyulik vissza ez a per, mikor Nagyvárad városa a Ferencz József lovassági laktanyát építette. Härtl, Döntő és Moskovits szabadkai vállalkozók nem tartották ugyan be az építési határidőt, de viszont több követeléssel álltak elő, állítólagos földmunka többletért. A város ellen 114,596 korona 2 fillér összegig pert indítottak. Nagyvárad városa viszont keresetet indított a vállalkozók ellen. A nagyvárad kir-törvényszék a pert a város javára döntötte el s a vállalkozókat keresetükkel nemcsak elutasította, hanem a város részére perköltségek fejében 235 koronát ítelt meg. A város vis-keresetét azonban elutasította.

* **Soós bíró öngyilkos.** Mint egy bukapesti távirat jelenti, ott öngyilkossá lett az egyik szállodában egy idősebb uri ember, kinek személyazonosságát nem tudták megállapítani, de akiről a személyleírás után a bukaresti rendőrség azt hiszi, hogy a büntetése elől Budapest-ről megszökött dr. Soós volt bíró. Ez a meg-állapodás azonban mindeddig beigazolást nem nyert. A budapesti rendőrségen úgy tudják, hogy Soós már Amerikában van.

* **A váraljai választáshoz.** Megemlékeztünk arról a mozgalomról, mely a várad-velencei polgárok között keletkezett, hogy elégtételt szolgáltatassanak a városatya választásoknál kisebbségben maradt *Szmetka* Györgynek. Ezen közleményünkben a megválasztottak-ról is volt szó, olyanformán, mintha az indit-ványt tevő dr *Istvánffy* István a megválasztott városatyákra vonatkozólag megjegyzést tett volna. Ez csak tévedésből került a köz-leménybe, mivel dr *Istvánffy* István csupán *Szmetka* György elévülhetlen érdemeit méltatta s egyáltalán nem foglalkozott a megválasztottak személyével s ennek a határozatban nincs nyoma.

* **Pataky Károly — csendőrhad-pród.** Igazi tehetséges, szorgalmas embernek nem érdemes a városnál maradnia. Ez régi axioma, amely *Pataky* Károly esetével megint bebizonyosodott. Mindenki tudja Nagyváradon, hogy a rendőrség bünygyi nyomozatait egyedül *Pataky* Károly leleményessége vezette sikerre. A hol ész és ügyesség kellett a nyomozáshoz, mindjárt *Pataky* Károlyhoz folyamodtak. Viszont azonban ha *Pataky* kívánt előrehaladni azon a pályán, melyet annyi lelkesedéssel és hivatottsággal töltött be, akkor fiatalabb kezdőket nyomtak elébe. *Pataky* Károly tehát gondolt egyet, s ott hagyta a várost s most fess csendőrhadapródi egyenruhában halad új pályáján, a hol már most különb a fizetése, mint volt a városnál annyi évi szolgálat után.

* **A karácsonyfa.** Mint sok más állítás, a németeknek az a dicsekvése is, amely szerint a karácsonyfa ősgermán szokás lett volna és hogy ezt a szép szokást a germánok terjesztették volna el a többi népek között is, hamis. Be van bizonyítva, hogy egész a 17-ik századig egyetlenegy német író se említi a karácsonyfát. Így hát az a kép, mely Luthert a karácsonyfa alatt ábrázolja a családjával, nem

más, mint fantázia. Még a 18. század második felében is a karácsonyfa Németországban majdnem ismeretlen volt. Goethe ilyent Körner nagy-anya házában 1765-ben látott először és igen meglepte őt az eddig ismeretlen szép szokás. Hebel megemlíti 1803-ban, hogy a karácsonyfa a délnémetországi népnél otthonos lett, míg a protestáns északnémeteknél még akkor mirtus díszítette az ünnepi estén az asztalt. Csak a napoleoni háborúk után terjedt el egész Németországban a karácsonyfa-állítás és Henriette királyi hercegnő, az asperni győző neje tette ezt otthonossá Bécsben és ezáltal egész Ausztriában, míg Magyarországon József királyi herceg felesége, württembergi Dorottya, 1819-ben állította az első karácsonyfát.

* **Szemere Miklós 3 millió nyeresége.** Kevés embernek van olyan játékszerencséje, mint Szemere Miklósnak, s ha igaz, amit nekünk Monte-Carlóból jelentenek, ez a mesés szerencse még mindig nincsen hanyatlóban. Bécsben híre járt hogy Monte carlói híradás szerint egy magyar főúr hat héttel ezelőtt, november elején Monte-Carlóban három millió koronát nyert a rouletten. Ez a magyar főúr állítólag Szemere Miklós, aki már egy ízben horribilis összeget nyert Monte-Carlóban. Budapesten az újabb nyereségről nem tudnak.

* **A báró lány tragédiája.** Viruló szép menyasszony öngyilkosságnak adnak hírt Kiskágyáról. Tragédiáról, mely egy fiatal szívet tört össze. A szép Nagy Gizella jegyben járt egy fiatal emberrel, s boldogan nézett az esküvő elé. Most azonban levelet kapott a jegyesétől, melyben az imádoztja tudomására hozza, hogy a hozománya kevés s e miatt nem lehetnek egymásé. Ő tehát nem akarja tovább boldogítani, s a közöttük fennálló viszonyt végkép megszakítja. A vőlegénynek ez a levele annyira elkeserítette a szegény kis menyasszonyt, hogy végzetes tette szánta magát. Zokogva ült az íróasztalához és levelet irt először is a hűtlen vőlegényének. Azután születőtől és nagyszüleitől is szépen elbucszott. Majd kezébe vette a nagyatya falon függő hatlövetű revolverét, megtöltötte s kiment a kert alatt elterülő nádas szélére. A család tagjai előtt feltűnt a fiatal leány hosszas távolléte, a lövést is hallották, hát rosszat sejtettek. Kutatni kezdtek s öt órai keresés után a vadász-ebek nyomra vezették a családot. Ott találták meg a fiatal leányzót vérében fekvő. A golyó a szívet furta keresztül; mellette feküdt a gyilkos fegyver. Az öngyilkos leány előkelő vérből származik: bárói család ivadéka, De a sors az előkelő származáshoz nem adott neki vagyont, csak szép arcot, viruló egészséget. Az pedig a mai világban kevés hozomány.

* **A közeledő Karácsony** alkalmára a legegészségesebb csemege gyermekeknek éppen úgy, mint a felnőtteknek a jó alma, minden kamarának egyik elsőrendű kelléke. A Szilágy-ság elősmert hírnévként örvend a legkitűnőbb almafajokról. Vízvezeték-utcza 19. szám alatt métermázsa és kilószámra szerezhető be kézzel szedett, gondosan csomagolt batul és nemes sóvári szilágy-sági alma a termelőtől.

* **A pálinkamérők vasárnapja.** A fővárosi tanács előterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben arra kéri a kormányt, rendelje el, hogy legalább azokon a helyeken, ahol a pálinkafogyasztás nagy arányokat ölt, a pálinkamérések egész nap zárva legyenek. Ezzel a főváros az alkoholizmus pusztításának legalább egy kissé gátat akar vetni.

* **A törvényszéken verekedő ügyvédek.** A múlt hét egyik napjának délelőttjén kinos és kellemetlen incidens történt az aradi törvényszéki palota pertáróban. Egy aradi magántisztviselő válópert indított a neje ellen, aki a vádirat szerint egy romániai fiatal emberrel Aradról Romániába szökött. A megszökött asszony hozzátartozói gondnokság alá akarják helyezni a hűtlen hitvest, aki meglehetősen pazar életmódot folytatott már a férje

téig ki ne menjen a szobából és eltávozott. Az előcsarnokban találkozott Gilliannal. A leány épp belépett a házba s nagyatyát látva és tudva, hogy Bertie most már egyedül van a könyvtárban, megvárta, míg az öreg ur eltűnt, aztán kinyitotta a könyvtár ajtaját s csöndesen belépett.

Ekkor puska-lövés hallatszott, . . . Valaki a ház közelében elsütötte fegyverét s Blacketné ki a kertben ült, rémülve fősikoltott, Bertie megijedt s elfeledve az ékszereket, melyeket nagyatyja gondjára bízott, az ablakhoz rohant s kiugrott, hogy nagyanyjához siessen.

Gillian is hallotta a lövést de a csarnok lépcsőjéről látta a vadászmezt, a mint puskájával a vállán a ház felé közeledett. Helyesen gyanítva, hogy egy közeli fasorba tévedt nyulra lőtt, számba sem vette a lövést.

A könyvtárba lépve, egy kissé meg volt lepette, hogy ámbár az ékszerek ott voltak az asztalon, a szoba üres volt. Közelebb lépett az asztalhoz s mohó tekintettel nézte a drágaságokat, melyeket oly gyakran kívánt látni. Fölvette a gyöngysorokat, a karpereczeket s irigy vágyódással gondolta, hogy az ő fehér nyakához és karjaihoz mily szépen illenének s mennyire fokoznák szépségét.

— Mily kár, hogy elzárják ezeket a gyönyörű ékszereket! — gondolta s szeretete volna nyomban magára rakni valamennyit.

Hallotta, hogy kint a kocsiuton Winthrop beszélget a nagyatyjával s tudta, hogy a meddig a látogató ott marad, addig ő biztosságban van. Egymás után mindnik ékszert fölvette s bámulta és vágyódása minden pillanatban növekedett.

Egy pár kis fülbevaló különösen megtetszett neki. A formája régi divatu volt, a foglalása viseletes, de a kövek — a nagy fehér gyöngyöket körülvevő gyémántok — gyönyörűek voltak és nagyon értékesek.

— Csak nem vétek vele, ha felpróbálom! — gondolta.

S a következő pillanatban kivette a piczi aranygombot, melyet kis fülében rendszeren hordott s fölcsérlette a pompás függővel.

Most megrettent, nagyatyja lépteit hallotta a csarnokban és hangját a könyvtár ajtaja előtt. Megrettent és reszketett. Hiába próbálta a fülbevalókat kivenni, a mint a léptek közeledtek, a félelem annyira erőt vett rajta, hogy az ablakhoz szaladt s átugrott az alacsony párkányon, aztán a szögletet körülfutva, az oldalajtón tölzaladt a lépcsőn, egyenesen a maga szobájába.

Főlsleges volt úgy megijednie, mert Bertie volt az, a ki a szobába lépett. Ő is félt nagyatyjától s örült, midőn látta, hogy még nem tért vissza. Visszatette az ékszereket a tokba és épp akkor zárta be, midőn nagyatyja a szobába lépett.

— Nem volt senki a szobában? — kérdezte Blacket ur.

— Oh nem, nem volt senki! válaszolt Bertie némi zavarodottsággal.

Aztán az ablakhoz állott s egy pár borz-kutya játékát nézte, a mint a fűben henteregtek. Ezalatt nagyatyja visszatette az ékszereket a szekrénybe.

Gillian biztosságban érezte magát a szobájában, a rémülettől és zavarodottságtól égő arcával a tükör előtt állva, nem tudta, hogy mit csináljon? A függő még mindig a fülében volt s oly kíséren ragyogott és villogott a napfényben, hogy Gillian nagy zavarában is gyönyörködött benne.

— Oh, mennyire szeretném, ha ma este viselhetném, — gondolta magában. — Vajjon észreveszik-e, hogy hiányzik? Hallottam, hogy nagyapa azt mondta Bertinek, hogy tizenöt éve nem viselte senki és öt év óta még csak meg sem nézték a családi ékszereket. Bizonyos, hogy nem veszik észre, hogy ez a függő nincsen ottan.

Habozott aztán ismét megnézte magát a tükörben . . . voan rázta a fejét.

— Nem merem nagyapának megmondani, hogy hozzá nyultam az ékszereihez, visszatenni sem tudom, nem tehetek mást, mint megtartani a függőt. Majd később, mikor Bertie lesz az ur

ittén — valamikor az is bekövetkezik — akkor visszaadom neki, ő nem fog törődni azzal, hogy magamnál tartottam. Szegény Bertie — folytatá sóhajva — nagyon szeret engem . . . Jól bezárom az asztaliókombá. Főlsleges, hogy valaki tudjon róla. Csak azt szeretném, ha ma este fölvehetném!

Óvatosan kivette a a fülbevalót, finom vattába takarta s egy kis dobozba zárva, öltözőasztalának egy titkos fiókjába rejtette.

— Itten teljes biztosságban van — ismétlé magában.

Kint Bertie hangját hallotta, őt szólította. Sebeseen leszaladt hozzá, izgatottan és kipirulva,

Együtt mentek sétálni a kertbe.

V.

Szeptember hava hideg, nedves éjszakával mulófélben volt és közeledett Gillian menyegzőjének napja. Az esküvő október tizennyolczadikára volt kitűzve és Gillian, noha egy gondolat háborította, boldog volt, mert minden nap csak növelni látszott s r Gilbert iránt érzett szerelmét.

Vajjon volt-e valaha leánynak ily derék, hü, udvarias és nemes jellegű kedvese? kérdezte sokszor. Gilbert szerelme szelidebbé és nőiesebbé tette őt. Mikor visszajött a Langton-udvarból, boldogabbnak és jobbnak érezte magát.

Valóban, lehetetlen volt lady Ross befolyása alatt nem jobbnak, nemesebbnek lenni, mint rendszeren.

— Ő szent asszony, ha ugyan volt valaha szent a világon — jegyezte meg Gillian Bertinek egy reggel, a mint az ablak előtt állva, lady Ross után néztek, a ki korán reggel át Blackhurstbe kocszított, hogy Gilliant meghívja estére a Langton-udvarba.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Karácsony és újév
alkalmára

legdivatosabb névjegyek
készítetnek,

a Szent László nyomdában

Nagyváradon, Szilágyi Dezső-u. 3.

Értékes és maradandó!

Karácsonyi

ajándékok!

Mindennemü ékszert

raktárom tulhalmozottsága folytán a

legjutányosabban árusítok.

Kálmán Sándor

ékszerész, SZT.-LÁSZLÓ-TÉR.

Vidéki megrendeléseknek a leggyorsabban
teszek eleget.

Szilágyi Géza

órák- és ékszerész-üzlete

NAGYVÁRAD, Szt.-László-tér, (Fekete sas épület.)

Karácsonyi és újévi vásár!

Arany-, ezüst- és nickel-órák,
óralánczok, fémmelzett 14 karátos
arany- és ezüst-ékszerekből
izléses és csinos ujdonságok.

Ez alkalomra igen mérsékelt
versenyképes olcsó árak.

Csakis szolid és megbízható kiszolgálás.

Egy gyermek nickel-óra . . . 4 frttól.
Egy gyermek ezüst-óra . . . 5 frt 50 krtól.
Egy arany gyermek-gyűrű . . . 2 » 50 »
Egy pár arany fülbevaló . . . 3 frttól feljebb.

Grünwald Hermann

aranyműves és ékszerész
NAGYVÁRADON, (BAZÁR-ÉPÜLET.) FŐ-UTCZA.

Karácsonyi ajándékok

arany és ezüst
ékszerekben a legszolidabb árban.

Elvállalok továbbá mindennemü
arany és ezüst ékszerek ké-
szítését, gyémánt- és brilliáns-
kövek foglalását a legszebb
kivitelben.

Javítások a legszolidabban a leg-
olcsóbb árszámítás mellett.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség-
nek b. tudomására hozni, hogy a
»ZALA FERENCZ és Tsa« czég
uri divat üzletét átvettem és azt a
mai naptól fogva mélyen leszál-
lított árban kiárusítom.

Tisztelettel:

Szép Mihály. (Bazár-épület.)

KÖZGAZDASÁG.

Lóárverés. Hétfőn, azaz 1905. évi
január hó 2-án d. e. 9 órakor a helybeli ló-
vásár-téren egy kincstári szolgálati huszár ló
fog árverés útján eladatni. A venni szándéko-
zók figyelmét azon megjegyzéssel hívom fel,
hogy a vevő a vételért és a III. fokozat szerint
fizetendő bélyegilletéket az eladási helyen
azonnal köteles megfizetni, Nagyvárad, 1904.
december hó 21 én. *Darvassy Lajos* s. k.,
tanácsnok.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, decz. 22.

Buza apr.-re	10.15
Buza okt.	8.81
Rozs apr.-re	7.94
Tengeri májusra 1905.	7.62
Zab apr. ra	7.65
Repeze aug.-ra	11.20

Értéktőzsde.

Budapest, decz. 22.

Oszrákhitelrészvény	675.25
Magyar hitelrészvény	806.50
Leszámló bank	464.50
Rimamurányi	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	649.—
Közúti vasut	569.50
Városi villam's vasut	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1904. decz. 22.

Magyar aranyjárdék 4%	118.75
Magyar koronajárdék 4%	98.—
Magyar koronajárdék 3 1/4%	88.80
Magyar földterher entesítési kötvény 4%	98.—
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény	95.50
Magyar nyereségy sorsjegy-kölesön	211.—
Tilza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	163.50
Osztrák járadék papirban	99.75
Osztrák járadék ezüstben	100.—
Osztrák járadék aranyban	120.—
Osztrák korona járadék	100.—
1860. oszt. államsorjegyek	156.50
Osztrák magyar bankrészvény	16.35
Magyar hitelbank részvény	802.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	67.4
Osztrák-magyar államvasuti részvény	648.—
20 frankos arany (Napolendor)	19.04
Német Birodalmi márka	117.57
London vista	239.50
Páris vista	95.22
20 márkás arany	23.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUČSKICS GYULA.

14731—1904 sz.

HIRDETMÉNY:

A közigazgatási bizottság 533 904 kb. számú határozatával a Simkovits Sámuel illetve jogutóda Kötting József nagyvárad lakos tulajdonát képező Külváros Aradi-ut 180 sz. háztelkén történt építkezés folytán elfoglalt közterület kisajátítási tervének megállapítása céljából az 1881 évi XLI. t. cz. 33 §-a rendelkezéséhez képest Varró Domokos elnökből dr. Hoványi Géza és Mihelyfi Adolf bizottsági tagokból és dr. Istvánfy István jegyzőből álló bizottságot küldött ki a bizottsági eljárás határidejét 1905 évi január hó 9-napjára tűzte ki.

Midőn erről az érdekelteket értesitem, egyidejűleg megjegyzem, hogy a kisajátítási tervrajz és összeírás az 1881 évi XLI. t. cz. 34 §-a értelmében a városház kiadó hivatalában f. évi december hó 30-ától 1905 évi január hó 4-ik napjáig terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek.

Nagyvárad 1904 évi december hó 15-én

Rimler Károly,
polgármester.**„Nagyvárad Hítelbank“
részvénytársaság**

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)
házak és földbirtokokra 10—50 évi
időtartamra a legolcsóbb kamatláb
és a legelőnyösebb feltételek mellett

**törlesztéses
jelzálogkölcsonöket
nyújt,**

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri bir-

tokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsönöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett **5%-OS** kamatot összeg után fizet

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

739

Az igazgatóság

A közelgő

karácsonyi ünnepekre

ajánlja:

MOLNÁR LAJOS

Nagyvárad, SCHLAUCH-TÉR 18. sz. lakos

saját termései

nagyvárad- és ménesgyoroki-borait
palackosan és hordóban.

Hordóborok:

Nagyvárad-uj-bor, fehér HI-je 18 forint
Ménesi vörös-bor, ó > 50 frttól feljebb
Ménesi sanvignor fehér aaszúbor > 80 forint

Üvegezett borok:

Nagyvárad-uj fehér bor	1 lit. üveg	— 32 kr.
„ „ „ „	1 „	— 40 „
1900-as ürmös ó	1 „	— 40 „
Ménesi Kadarka, vörös	0.7 lit. palack	— 90 „
„ Cabernet	0.7 „	1—
„ Sanvignor	0.7 „	1.10 „
„ „	0.5 „	— 75 „

Tíz üvegen felüli rendelést házhoz szállítok.
Telfonszám: 406.

**Kovács L. és Társa cég
karácsonyi vásárja**

folyó hó 1-én vette kezdetét.

Ez alkalommal áruba bocsátott ruhaszövetek, női és férfi fehérneműek, vászonárúk, szörme gallérok és más ajándék tárgyak

bámulatos olcsó árban beszerezhetők.

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

M a r a d é k o k f e l t a r b a n .

M a r a d é k o k f e l t a r b a n .

PAPLANGYÁR

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Nagyváradon a mai kornak megfelelő, teljesen új berendezéssel paplangyárat alapítottam. Raktáron vannak mindég a legnagyobb választékban **Selyem, Cloth, Chasmir** és **karton paplanok**. Továbbá paplanhoz szükséges összes kellékek u. m. **atlaszok, Clothok** és **Chasmirok, Paplangombok paplan-varró-cérnák** és selymek

Felvállalok és átalakítok mérték szerint paplanokat és matraczokat. Olcsó, jó és szőlid áruimról ugyszintén pontos kiszolgálásomról személyes meggyőződést kérve kiváló tisztelettel

HOFFER BERTALAN utóda **FÜRST R.**

Szilágyi Dezső-utca, (Adorján ház).

BERGER SÁNDOR

Parfumerie »SAVOLY« illatszertára
és piperecikkek raktára

669

Nagyvárad, Bémer-tér (Szinház-sarok.)

Megkezdődött a

KARÁCSONYI VÁSÁR

miért is kérem a nagyérdemű közönséget szükségletét már most fedezni, míg a teljes készlet tart.

Mindenkinek érdeke!

Karácsonyi és új évi

bevásárlásait a

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI-féle

(BÉMER-TÉR)

hatóságilag engedélyezett végeladásban beszerezni, hol mindennemű kézmű, divatáru, férfi és női fehérneműek, női és gyermek kabátok gyári áron

alul az üzlet teljes felosztása miatt végleg kiárusítatnak.

Berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.